

MONIPUOLINEN LINTINEN

Lottaliina Lehtinen

Kirimo Lintinen on todellinen musiikin moniottelija, jonka ammateiksi voidaan lukea ainakin muusikko, säveltäjä, sovittaja ja kapellimestari. Vaikka säveltämisestä on tällä vuosituhannella tullut Lintisen päätyö, kalenteri täyttyy tasaisesti kaikesta edellä mainitusta. "SF – Sinfonia Fantasioita" kuuluu viimeaikaisiin otteluihin, maaliskuussa vuorossa on barokkioopperan ensi-ilta. Syksyllä odottavat konsertit Karita Mattilan kanssa ja peräti kahden yksinomaan Lintisen sävellyksistä koostuvan cd:n julkaisu.

Olet kahdeksanlapsisen opettajaperheen kuopus, kotoisin Saarijärveltä. Miten löysit tiesi musiikin pariin?

Vanhempani ovat harrastaneet musiikkia aika monipuolisesti. Opettajina he ovat opettaneet myös musiikkia, ja isä muun muassa johti työväenkuoroa ja teki sille sovituksia. Niin kauan kuin olen ollut perheen jäsen, eli vuodesta 1967, meillä on ollut piano kotona. Meillä oli myös paljon levyjä ja nuotteja, kaikkea tällaista. Oli aivan luonnollista tarttua tavaroihin, joita kotona joka tapauksessa oli.

Toimiiko joku sisaruksistasi nykyään musiikin parissa?

Vanhin veli toimi tanssimusiikkona 1960-luvulla ja 1970-luvun alussa ja tuli töiden mukana Helsinkiin, missä ryhtyi musiikkikauppiaksi. Viime aikoina hän on tuonut firmansa kautta maahan muun muassa Sibelius-notaatio-ohjelmaa ja on muutenkin aika tiukasti kiinni musiikin tietotekniikka-sovellutuksissa. Muutamat sisaruksista ovat valinneet opettajan ammatin ja erikoistuneet musiikkiin. Toiseksi vanhinta veljeäni lukuun ottamatta kukaan muu suvussani ei musiikin tekemisellä ole koskaan vuokriaan maksanut. Laulaa he kyllä osaavat, kaikki.

Pianoa ja paljon muuta

Aloitit pianonsoiton 9-vuotiaana Jyväskylässä. Ensimmäinen opettajasi oli Pietarissa syntynyt pianisti ja säveltäjä Dmitry Hintze, jonka opissa viihdyit 10 vuotta.

Taisin itse asiassa aloittaa pianonsoiton kahdeksanvuotiaana kansalaisopistossa, mutta Hintzen oppilaana aloitin 9-vuotiaana. Sitä ennen kotona oli jo ”vapaata tunnustelua”. Jyväskylään oli aika pitkä matka, yhteen suuntaan 64 kilometriä. Joskus tunneilla käytiin kaksikin kertaa viikossa. Siinä oli paljon liikkumista, mutta se kannatti.

Vanhemmat jaksoivat kannustaa ja kuljettua soittotunneille? Olihan se aikamoinen taloudellinenkin uhraus. Yksityistunnit olivat luonnollisesti kalliimpia kuin opetus opistossa tai konservatoriossa. Perheemme ei koskaan ole ollut mitenkään rikas, joten on kerrassaan mainiota, että tällä hetkellä jo kypsässä iässä olevat vanhempani (molemmat vuosimallia 1924) ovat pystyneet välillä havaitsemaan, että satsaus musiikkiharrastuksiini on hetimitään kannattanut.

Hintze oli itsekkin pianisti ja säveltäjä. Näetkö, että tällä oli vaikutusta oman ammattikuvasi muotoutumiseen?

Kappaleiden tekeminen on aina ollut minulle aika luontevaa. Olen piirtänyt nuotteja jo ennen kuin osasin soittaa. Hintze antoi käytännön esimerkin musiikin käsityöläisyydestä. Hän oli pianisti, pedagogi, kriitikko ja säveltäjä sekä etevä maise-mamaalari.

Eräs emeritusprofessori totesi lehtihaastattelussa, että hänen ollessaan Hintzen oppilaana tämä painotti, miten paljon iloa musiikista voi olla, jos se ei ole jokapäiväinen päätyö, vaan rakas harrastus. Sinua hän kannusti ilmeisesti hieman eritavalla?

Hintzellä oli tosiaan paljon oppilaita – tulevia piispoja ja professoreitakin. Kun itse olin Dmitryllä, hänen opettajan uransa oli jo satumaisen pitkä.

Kaikilla soiton opiskelijoilla on vaiheita, etenkin murrosiässä, jolloin soitto ei maistu. Hintze näki tuolloin tarpeelliseksi ottaa yhteyttä vanhempiini ja patistaa erikoisen paljon, ettei harrastus lässähdä. Hän siis ilmeisesti ajatteli, että minulla olisi mahdollisuus elättää itseni muusikkona.

Tarkoitatko, että oli olemassa riski musiikkiharrastuksen loppumisesta?

Ei. Mutta oli hetkittäisiä väsymyksen tiloja, jotka epäilemättä johtuivat myös koulunkäynnin mittavuudesta. Päivistä tuli hirveän pitkiä – jo pelkkä pianotunneille matkustaminen oli rankkaa. Ja muutenkin, kun hormoneista johtuen ottaa päähän, niin se on raskasta aikaa.

Pianonsoitto ei 12-vuotiaasta ylioppilaskirjoituksiin saakka todellakaan ollut ainoa musiikkiharrastukseni. Olin aktiivinen kansalaisopistossa, jossa sijaitsi Jyväskylän konservatorion sivutoimipiste. Kävin siellä tekemässä teoriaopintoja, soitin puhallinorkesterissa mellofonia ja big bandissa kakkotrumpettia sekä salonkiorkesterissa pia-

”Säveltäminen on itse asiassa siinä mielessä verrattavissa konserttipianistin elämään, että molemmat ovat hirveän egosentristä puuhastelua.”

noa. Erityylisten kuorojen, laulu-yhtyeiden ja yksinlaulajien säestäminen alkoi jo kymmenvuotiaana. Ensimmäisen pianokontra-basso-rummut-jazztrion perustin ala-asteen viimeisellä luokalla.

Olin myös Saarijärven elokuvakerhon aktivisteja ja kirjoitin jonkin verran artikkeleita paikallislehteen. Toimin jopa muutamana kerran projektorin käyttäjänä. Elokuvarakkauteni on siis kaukaista perua, ja musiikkiharrastuksetkin perustuivat vapaaehtoisuuteen.

Tulevaisuutta tekemässä

Esiinnyit jo 16-vuotiaana Jyväskylän kaupunginorkesterin solistina. Oliko tuolloin mielessä konserttipianistin ura?

Etenin silloinkin etappi kerrallaan. Konserttipianistin ura on paljon enemmän kutsumusammatti kuin mitä minulla oli kutsumusta.

Olen silti vieläkin mielelläni silloin tällöin orkesterin solistina ja valmistan isoja kappaleita. ”Viimeinen sotaratsu” tällä saralla on ollut **Gershwinin** Rhapsody in Blue, jota olen soittanut aika monen orkesterin kanssa. Mutta puhtaasti konserttipianistin uraan minulla ei ole riittävästi kutsumusta.

Säveltäminen ja kamarimusiikin – sekä kevyen että vakavan – tekeminen, kapellimestaroi-

tavalla. Jos joskus on jaksanut jonkin asian tehdä, se on edelleen tallella ja muistuttamassa siitä, että ”joskus jaksaisin”. Se on mukavaa.

Kun sitten aikoinaan aloitit ammattiopinnot Sibelius-Akatemiassa, pääaineiksi tulivat sävellys ja sovitus.

Pyrin ja pääsin jazz-osastolle, ja ensimmäiset pari–kolme vuotta olin siellä pianistin ominaisuudessa. Minulla oli sivuinstrumenttiopintoina klassisia opintoja mm. **Jouko Laivuorella**, joka oli – ja yhä on – tärkeä pianistivaikuttaja. Pianistivaikuttajia minulla on itse asiassa ollut kolme: Hintze, Laivuori ja **Seppo Kantonen**. Kuinka olla-kaan, minulla on lähiaikoina työn alla orkesterisäestiset konsertot kahdelle viimeksi mainitulle kollegalleni.

Kun kurssitukintoja alettiin tehdä, B- ja A-kurssit edustivat keskittymisvaihtoehtoja, minun tapauksessani siis sovitusta ja sävellystä. B-kurssin tein vuonna 1994, joten voisin sanoa siitä lähtien olleeni päätoimisesti musiikin piirtäjä.

Itse asiassa luulisin, että jos nyt pyrkisin jazz-osastolle sellaisella osaamisella, jota ylioppilaskeväänä edustin, en pääsisi sisään. Nykyään perusosaaminen on niin korkealla – nuoret musiikin opiskelijat ovat genrestä riippumatta koulineet itseään esimerkiksi musiikkilei-

”Hintzen kanssa tuli hankittua soittamiseen sellaista ergonomiaa ja luonnollisuutta, että soittokunnon ylläpitäminen ei ole ollut kovin suuri vaiva tässä muun ohessa.”

minen sekä erilaiset luottamustoimet ja kaikenlainen suunnitteleminen ovat mielenkiintoisia. Niissä sosiadraamakin on leveämpää. Säveltäminen on itse asiassa siinä mielessä verrattavissa konserttipianistin elämään, että molemmat ovat hirveän egosentristä puuhastelua. Erona säveltämisessä on kuitenkin se, että tarkkaan mietityt jutut dokumentoituvat eri

reillä. Musiikkiopistotasoinen koulutuskin on musiikin lajista riippumatta nykyään kovaa luokkaa.

Asiat ovat edenneet kohdallasi melko luontevasti, eikä omaa alaa ole tarvinnut kauheasti hakea?

Ei. Hintzen kanssa tuli hankittua soittamiseen sellaista ergonomiaa ja luonnollisuutta, että soittokunnon ylläpitäminen ei

ole ollut kovin suuri vaiva tässä muun ohessa. Nyt pitää koputtaa puuta, mutta häneltä sain paljon viisauksia. Toisaalta en ole jaksanut kauhustella sitä, ettei päivittäin voi soittaa pianoa.

Toimit Sibiksen opettajana jo hyvin nuorena, 21-vuotiaana. Miltä tuntui toimia opettajana lähes saman ikäisille?

Jazz-osasto perustettiin 1983, ja kaikkihan siellä silloin nuoria olivat. **Jukkis Uotila** oli 26-vuotias osastonjohtaja, ja **Jari Perkiömäki** oli vuotta nuorempana ollut jo osastonjohtajana. **Et kuitenkaan jättäytynyt opettajaksi?**

En ole oikeastaan koskaan pitänyt opettamisesta, vaikka "opettajan vikaa" on suvussamme ollut poikkeuksellisen paljon. Olen kuitenkin ollut eräistä asioista niin kiinnostunut, että näistä puhuisin joka tapauksessa. Musiikin historia on yksi tällainen aihe. Sitä on hauska pohdiskella isommallakin porukalla. Säveltämisen ja sovittamisen opettaminen on hauskaa, kun opettamis on motivoitunut. Pianonsoiton opetus-tehtävät olen lopettanut jo kokonaan.

Yhteistyötä ja empatiaa

Olet eräässä kirjoituksessasi siteerannut Ravelia, joka sanoi: "Omatunto vaatii meitä (säveltäjiä) kehittymään hyväksi käsityöläisiksi". Uskotko tähän ajatukseen?

Ravel on siinä mielessä huono esimerkki, että hän ei ollut kovinkaan aktiivinen esiintyvänä muusikkona – vaikka hänellä siihen kai keskimääräistä enemmän paukkuja olikin. Hän meni konsertin jälkeen mieluummin keskustelemaan muusikkojen kanssa soittimien ominaisuuksista sen sijaan, että olisi jäänyt aulaan hoitamaan suhdetoimintaa pikari kädessä.

Nykyään vakavankin musiikin puolella on yhä enemmän säveltäjiä, jotka ovat myös esiintyviä taiteilijoita. Sitä kautta heillä on realismia siihen, millaisissa tilanteissa heidän kappaleitaan työstetään ja miten paljon niissä ympäröivissä voi vaatia. Kun sävellyksen hahmossa ottaa joi-tain tällaisia asioita huomioon, saa kappaleelleen yleensä paremman kohtelun.

MAARIT KYTÖHARJU/FIMIC

Musiikkityylistä riippumatta on sellaisia notaatioon tai harjoitusaikatauluihin liittyviä elementtejä, jotka on mahdollista optimoida. On esimerkiksi ruhtinaallista, jos 15-minuuttiselle orkesterikappaleelle järjestyy 90 minuuttia harjoitusaikaa ennen esitystä. Kun tämän tiedostaa, voi esimerkiksi välttämällä epä-tarkoituksenmukaista notaatiota tai "väärin mitoitettua" soittimellisuutta varmistaa, että teoksen estetiikkaa muuttamatta kal-lisarvoista harjoitusaikaa ei tärväydy turhuuksiin. Tällaisten muuttujien huomioon ottamiseen on syytä, koska se vaikuttaa oman sanoman parempaan näkyvyyteen – tai kuuluvuuteen. Näitä asioita oppii, kun itse on ollut lavalla.

Sinulla näyttää olevan paljon yhteistyökumppaneita, kuten UMO ja How Many Sisters, joiden kanssa työskentelet säännöllisesti. Miten tällaiset suhteet syntyvät?

Suomi on niin pieni paikka, että kaikki kohtaavat täällä joka tapauksessa toisensa – viimeistään hyväntekeväisyyskonsertissa, missä kaikki ovat soittamassa smokki päällä yhden kappaleen! Myös musiikin laji yhdistää. Kaikkein kiintein yhteys minulla on UMON kanssa, jonka parissa olen ollut vuodesta 1988. How Many Sister-sien kanssa ollaan oltu yhdessä

jo 12–13 vuotta. Jazz-musiikkihan siinä on taustalla.

Pääkaupunkiseudulla olevista yhteistyökumppaneista vakavaa kamarimusiikkigenreä edustavat Avanti! ja Zagros, orkestereista Tapiola Sinfonietta. Kun näitä tarkastelee kauempaa, huomaa että niissä on paljon muusikkoja, jotka ovat samaa ikäluokkaa. Näin se näköjään joskus menee, vaikka toivoisikin, ettei yhteistyö ole pelkästään siitä kiinni, että on joskus asuttu yhtä aikaa Claviksessa (Sibelius-Akatemian legendaarinen oppilasasuntola, toim.huom.). Musiikin ensyklopedisteille tämä on varmasti helpottavaa; he pystyvät rajaamaan aikakausia tyyliin "siltoin, kun ne 1960-luvun puolenvälin aikoihin syntyneet olivat aktiiveja"..!

Konsertoit syksyllä Karita Mattilan kanssa. Miten tämä yhteistyö käynnistyi?

Hänkin taitaa olla 1960-lukulaisia... Yhteistyö käynnistyi siten, että **Reijo Kiilunen** soitti ja kysyi, kiinnostaisiko tällainen produktio. Tästä on jo pari vuotta. Viime joulun alla kävin Floridassa Mattilan luona tekemässä lisää suunnitelmia. Myös puvustaja, lavastaja ja ohjaaja käyvät Amerikassa, koska Karitalla on kiireinen aikataulu. Kyse on ison budjetin jutusta:

25 soitusta, 20 muusikkoa, kolme tanssijaa, neljä konserttia sekä cd- ja dvd-taltioinnit.

Nimesi yhdistyy helposti projekteihin, joissa raja-aidoista ei pidetä niin kovasti kiinni. Viimeisin esimerkki on Tapiola Sinfoniettan kanssa tehty SF, joka yhdistää musiikkia, taitausta, steppausta ja akrobatiaa. Millaista on olla mukana tekemässä tällaista? Jääkö muusikko jalkoihin kaiken muun keskellä?

Ei jää. SF toimii siten kuin oli tarkoituskin. Se on nimenomaan "visualisoitu konsertti", eikä musiikilla ryyditetty sirkusesitys. Musiikkinumeroit ovat itsenäisiä, jotkut hyvinkin painavia. Sehän on myös esimerkiksi muusikkouden laaja-alaisuudesta, jota kaikki mukana olevat esittäjät todistavat. Itseironian ja taidon määrä on valtava.

Intohimoja ja unelmia

Visualisoitu musiikki johdattaa meidät luontevasti seuraavaan aiheeseen, elokuvaan. Olet tehnyt elokuvamusiikkia ja järjestänyt konsertteja, joissa säestät elokuvia. Mistä ne saivat alkunsa?

Tyhmä vastaus tähän olisi se, että koska mielelläni sekä katson elokuvia että soitan pianoa, on mukavaa tehdä molempia sa-

”Elävä musiikki vahvistaa, koristaa ja kommentoi luontevalla tavalla vanhoja elokuvia – ja kuten tiedämme, eiväthän ne koskaan mykkiä olleetkaan. Niissä oli aina säestys.”

manaikaisesti. Elävä musiikki vahvistaa, koristaa ja kommentoi luontevalla tavalla vanhoja elokuvia – ja kuten tiedämme, eiväthän ne koskaan mykkiä olleetkaan. Niissä oli aina säestys.

Mykkäelokuvien säestysoperaatioissa olen pystynyt antamaan lapsille ja useille varttuneillekin mahdollisuuden nähdä esimerkiksi **Buster Keatonia**, **Laurel & Hardya**, **Harold Lloydia** tai **Chaplinia** isolta kankaalta, ja siinä samalla – ja tällä verukkeella – tarjota konsertinsekaisia yhteisesityksiä. Yleisöä mykkäelokuvan klassikoille on aina olemassa, kunhan mahdollisuus annetaan.

On hienoa päästä todistamaan pienten ihmisten ensimmäistä kosketusta siihen, miten puhdistava voima esimerkiksi Ohukaisen ja Paksukaisen kohkamisella onkaan. Aluksi he järkyttyvät, mutta sitten he eivät voi pidätellä itseään naurun määrässä. Nehän ovat aivan täydellisiä, nimenomaan Laurel & Hardyn mykkät elokuvat, joita on loppujen lopuksi hyvin vähän – 21 elokuvaa, jotka kaikki tehtiin 1,5 vuoden sisällä. On hauskaa esitellä vanhoja merkkiteoksia ja samalla olla vähän pianistinakin.

Olen myös ollut säestämässä monia pitkiä ja vakavia elokuvia mm. elokuva-arkistossa. Niissä on oma aspektinsa, ja ne ovat soittokokemuksena aika-moisia jysäreitä selälle: lähes kaksi tuntia pianonsoittoa, lähinnä improvisointia. Olen myös soittanut yhteisissä, joissa on laadittu potpureita elokuvan aikakauden kappaleista. Muistan yhdenkin olympiafilmatsoinnin, muistaakseni Amsterdamin olympialaiset, joka kesti melkein neljä tuntia. Siinä oli tiettyä fyysisyyttä.

Olen tehnyt musiikin mm. mykkäelokuvaan ja lyhytelokuvaan. Kokoillan uuteen teatterielokuvaan en ole koskaan säveltänyt musiikkia, ei ole pyydetty. Mitenkähän siinä pärjäisi? Elokuväsäveltäjien on kestettävä karvaita kompromisseja ja hajottavaa kiirettä sekä pys-

yttävä tulkitsemaan musiikki-terminologiaa taitamattomien kavereidensa hyvinkin yksityiskohtaisia musiikillisia ohjeita. Kuolleiden yhteistyökumppaneitteni kanssa pääsen taatusti helpommin toteuttamaan omia tulkintojani ääniraidoista.

Millainen on unelmakeikkasi pianistina?

Kamarimusiikkikonsertti, jossa saisi esittää kotimaisten muusikoiden kanssa teoksen, jota on saanut riittävästi harjoitella ja jossa nuotit on sijoitettu musiikallisesti peräkkäin ja päällekkäin. Flyygeli vireessä ja muutenkin kunnossa, hyvä akustiikka, tarkkaavainen yleisö, takahuonetiloissa toimiva wc, lukollinen säilytyskomero ja yli 20 astetta lämpöä.

Ei siis jazzia...

Yksi syy vastaukseen on se, että on vielä aika paljon tilanteita, joissa jazz-keikoilla ei ole täydellistä työrauhaa. Konsertit ovat joko ravintolamijöössä, jossa ei ole mahdollista tehdä musiikillisesti kaikkea mitä haluaisi, tai sitten tarjolla on huonoja, kaltoin kohdeltuja soitimia tai huono äänentoisto.

Se, että saa tehdä musiikkia akustisesti hyvällä soittimella, on ihan herkkua. Ja että kuulee, jos joku vaikka ottaa pastillin taskusta. Kamarimusiikissa on myös aikaa pysähtyä mietiskelemään finessejä.

Jazzin puolella työskentelisin pianistina mieluiten piano-basso-rummut-yhdistelmän ja hyvien kavereiden kanssa. Suomessa on todella paljon hyviä basisteja ja rumpaleita ja monia itselleni tuttuja hyviä tyyppejä, joiden kanssa on yhteinen tapa tehdä musiikkia.

Soittamisessa pienet kokoonpanot ovat niitä viehättävimpiä. Kapellimestarina puolestaan isojen kokoonpanojen johtaminen ja sointilöylyjen kokeminen orkesterin edessä on hienoa. Kapuilussa ei ole kyse vallanhalusta, vaan ääntä tuottavien kollegojen auttamisesta.

Olet luontevasti joko orkesterin kapellimestari tai toimit pianon kautta "orkesterina".

KIMMO TÄHTINEN

”Kokoillan uuteen teatterielokuvaan en ole koskaan säveltänyt musiikkia, ei ole pyydetty.”

Saako molemmista yhtä helposti haluamansa sävyt esiin?

Suomalaiset muusikot osaavat lukea kapellimestaria hyvin. Pianohan on soitin, jota soittaessa ei sanottavammin tarvitsisi hengittää. Se, että olen itsekin soittanut paljon orkestereissa (myös puhallinsoitinta) ja ollut tekemisissä laulajien kanssa, on kasvattanut empatiaa orkesterimuusikoita kohtaan sekä auttanut ymmärtämään ison ihmisryhmän reagoitukykyä, joka parhaimmillaan on nopeampi ja voimakkaampi kuin NASAn tietokoneet. On aina erikoistehtävä säestää solistia orkesterilla. Pianistin kokemus säestämisestä on siinä hyvin tarpeellinen.

Rytmi-musiikin puolella on usein kyse siitä, että valitsee hyvän tempon ja näyttää asioita oikeaan aikaan sisään, ulos, viereen ja ohi. Olen myös esimerkiksi UMon kanssa pys-

tynt valitsemaan tilanteita, joissa olen voinut tehdä kapuhommia pianon takaa ja osallistua samalla kappaleeseen pianistina – kuten **Count Basie** tai **Duke Ellington**.

Commedia per musica

Luin jostain, että säveltäminen on 2000-luvulla muodostunut pääammatiksesi. Pitääkö tämä paikkansa?

Kyllä. Huomasin asian siinä vaiheessa, kun veroilmoitusta tehdessäni totesin, että säveltämiseen, sovittamiseen, puhtaaksi kirjoittamiseen ja Teostotuloihin kertyi suurempi summa kuin esiintyvälle puolelle. Silloin ajattelin, että tätä tämä kai nyt sitten on, ihan oikeasti.

Aika harvahan pystyy itsensä pelkästään säveltämisellä elättämään. Itse en siihen pystyisi, enkä sitä haluaisikaan.

”Soittamisessa pienet kokoonpanot ovat niitä viehättävimpiä. Kapellimestarina puolestaan isojen kokoonpanojen johtaminen ja sointilöylyjen ottaminen orkesterin edessä on hienoa.”

Barokkioopperasi on juuri tulossa ensi-iltaan. Olet aikaisemminkin säveltänyt oopperaa. Millaista se on – miten sanat ja sävelet löytävät toisensa toimivaksi kokonaisuudeksi?

Olihan se pitkä ja stressaava urakka, joka on syönyt pari vuotta minun ja osittain perheenikin ajasta. Fitness-oopperan soiva kesto on 2,5 tuntia, ja se työllistää vielä tälläkin hetkellä stemmojen tekemisen muodossa.

Oopperan säveltämisessä on paljon hetkiä, joista saa intoa kaikkeen muuhunkin puuhasteluun. Kun tekee teatterimusiikkia, mitä oopperakin siis on, säveltäjä kuin säveltäjä yleensä aina innostuu. Tekstin mukaan säveltäminen on hauskaa. Voimakas kerronnallinen taso on yksi apuväline liikkua aikajanssa eteenpäin.

Fitness-oopperan libretto on hersyvä. Kun soitin aikoinaan libretton kirjoittajalle **Veli-Pekka Hänniselle** ja sanoin: ”Tehdään ooppera!”, hän vastasi: ”Tehdään vaan!”. Nyt olemme tässä pisteessä. Itse asiassa viime marraskuussa soitin hänelle ja sanoin: ”Tehdään musikaali!”, johon hän vastasi: ”Tehdään vaan!”. Katsotaan nyt, kyllä siihen varmasti nelisen vuotta taas menee, jos hyvin käy muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Miksi Fitness-aihe?

Fitnessiä on ilmassa. Se on ilmiönä tragikoominen, kuten on oopperammekin. Hännisen Vepe vastaa libretosta ja sen tematiikasta, minä musiikista. Ehdotin alusta asti lajityypiksi barokkioopperaa. Aiheen ja tyylin rinnastaminen saattaa äkkiseltään vaikuttaa käsittämättömältä, mutta kaikki on mahdollista oopperan taikapöydissä.

Suomessa ei ole koskaan tehty liikaa buffa-lajityypin oopperoita, vaan oopperan tekeminen on ollut jäyhä ja vakava asia. Ooppera Skaala on tässä keskeisessä roolissa tilaajana ja toteuttajana. Skaalahan on teh-

nyt hyvin avantgardistisia pienoisoopperoita, kuten viimeksi Manson-oopperan. Ja nyt he toteuttavat uuden kotimaisen barokkibuffan! Se on osoitus kyseisen puulaakin ketterydestä.

Arvostat musiikissa positiivisuutta ja huumoria, mistä on osoituksena muiden muassa palindromiteoksesi Zerkalo. Eikö freelancerin ole vaikeaa pitää positiivisuutta yllä, kun pitäisi aina suostua tekemään promokeikkoja, ja keikoista on kova kilpailu?

Soittaminen itsessään on aika lailla positiivinen tapahtuma ja hauska tapa tienata – en tiedä hauskeempaa. Keikkapaikalle meneminen voi joskus kyllästyttää. Musiikin historiassa on paljon esimerkkejä siitä, miten asioihin voi suhtautua samalla aikaa vakavasti ja kepeästi, lajityypistä riippumatta: **Count Basie, Mozart, Helismaa...**

On olemassa sanonta, jonka mukaan kukaan ei tule kotoa hakemaan keikoille. Se pitää paikkansa. Olen itsekin järjestänyt itselleni paljon työtilanteita. On minua kyllä jonkin verran myös haettu kotoa...

Tällä hetkellä asiat ovat hyvin, voi olla että ensi vuonna ne ovat toisin. Sitten voimme tehdä jatko-osan tälle haastattelulle otsikolla ”Kyyminen Lintinen”.

Sopimusasiaa ja elämänohjeita

Tuntuu, että olet koko ajan menossa. Miten hoidat sopimuksesi – oletko niissä tarkka vai luotatko siihen, että kaikki sujuu omalla painollaan?

Pdf-sopimukset ovat yhä enemmän arkipäivää, ja ne ovat kaikille eduksi. Nykyään olen käyttänyt kirjallisia sopimuksia melkein poikkeuksetta.

Onko sinulla aiheesta huonoja kokemuksia?

Kaikillahan niitä huonoja kokemuksia tällä alalla on. Joskus on jopa jäänyt palkka saamatta, mutta siitä on jo kauan. Yhtyeissä on yleensä ollut aktiiveja,

MAARIT KYTTÖHÄRJUENIC

jonkin musiikinlajin kanssa tekemisissä, tulee erityisen paljon empatiaa sitä kohtaan. Sitä kautta kasvaa kaikinpuolinen musiikillinen solidaarisuus.

Olen itse asiassa yläastevuosina soittanut heviyhtyeissäkin, ollut laulusolistina ja soittanut syntikkaa. Olen siis käynyt aika monia lajityyppejä läpi. Mutta oma perusfokukseni on afroamerikkalaisessa ja vakavassa länsimaisessa musiikissa – en minäkään sen monipuolisempi ole.

Onko musiikkiin liittyen jotain, mitä et vielä ole tehnyt mutta haluaisit tulevaisuudessa tehdä?

Kaipaa se elokuvan säveltäminen voisi olla jossain vaiheessa ihan hauskaa, jos löytyisi hyvä ohjaajapartneri. Musikaalista jo mainitsinkin, sitä odotan innolla. Minulla on myös tulossa muutamia sellaisia sävellysteoksia, joihin liittyy iso kokoonpano ja hyvä foorumi ja joita odotan. Tulevaisuus näyttää siis tällä hetkellä hyvältä.

Olet kahden lapsen isä. Miten yhdistät työn ja perhe-elämän?

Nukkumalla vähän! Lisäksi työhuone on kotona. Säveltämisessä suurin osa ajasta on nälkämistä, jossa ei ollenkaan haittaa, jos lapset ovat samassa huoneessa. Kun lapset ovat sairaana, olen kotona, mikä on kätevää. Hankalampaa on lähteä keikalle tai kiertueelle. Silloin joutuu sovittelemaan paljon enemmän.

On itse asiassa sympaattista, että ilman sen kummempaa patistamista molemmat tyttäreni käyvät soittotunneilla. On hienoa, että he pystyvät tätä kautta eläytymään musiikkiin. Lisäksi orkesterisoitto on hirveän kasvattavaa, muutenkin kuin musiikillisesti. Tässä klassiset pianistit ja kitaristit menettävät sosiaalisen ringin, joka täytyy myöhemmin kuroa kiinni. ■

jotka ovat asiat sitten järjestäneet. Siitä on kuitenkin oppinut, että suullinen sopimus ei riitä.

Nykyään keikkoja on tullut yhä enemmän ohjelmatoimistojen kautta, jolloin on voinut ryhtyä uusavuttomaksi ja saapua vain paikalle soittamaan kauniisti.

Rytimusiikkipuolella vakituksia työsuhteita ei juuri ole, mutta putkesta työntyy uusia keikkalaisia. Pitääkö kaikkien muusikkojen tulevaisuudessa olla ”kirmoja” pärjätäkseen alalla?

Yhä enemmän muusikkoja koulutautuu olosuhteiden pakostakin opettajiksi, ja monipuolisuus opettamisessakin olisi hyvä juttu. Myös erilaisten yleisöjen saaminen kunnallisten orkestereidemme konsertteihin edellyttäisi monipuolisuuden arvostamista näissäkin työyhteisöissä.

Meillä on paljon sellaisia muusikoita, jotka ovat aika erikoistuneita omaan juttuunsa, eikä se heitä hirveästi haittaa – varsinkaan, jos he ovat huipulla. Kun tällaiset sitten tekevät hypähdyksen toiseen genreen, sitä kutsutaan cross-overiksi. Monille meistä tämä on jokapäiväistä toimintaa, joka ei termejä tarvitse. On todella toivottavaa, että cross-over-sa nahirviö jäisi pois käytöstä, mutta sen kuvaama monipuolisuuden ja suvaitsevaisuuden taiteilijaihanne leviäisi yhä laajemmalle.

Elämäsi 40-vuotisjuhlavuoden kynnyksellä voit siis antaa nuorille ohjeen olla monipuolisia?

Kyllä. Jos on omakohtaisesti